ԽԵՍՏԱՐԻ ԹԻՒ 12 — 4 / 16 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1896 — 11 ԲԷՃԷՊ 1314 — ՇԱԲԱԹ

Նամակ կամ որ եւ իցէ զրութիւն պէտք է ուղղել
Առ Խմբագրութիւն
ՄԱՍԱՍԻ ՕՐԱԳՐՈՅ
ՂԱԼԱԹԻԱ, Կ. ՊՈԼԻՍ

درعليه‌ده غلطه‌ده (ماسيس) غزته‌سى اداره‌خانه‌سنه

Direction du Journal "MASSIS"
Galata, CONSTANTINOPLE

Les annonces sont reçues
aux Bureaux du journal

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար	Տարեկան	գին.	արծ.	.....	
» »	Վեցամսեայ	»	»	.....	40
Դուրսանները »	Տարեկան	»	»	....	100
» »	Վեցամսեայ	»	»	.....	50
» »	Եռամսեայ	»	»	.....	25
Օտար երկրի »	Տարեկան	ֆրանք		.....	25
Ռուսիոյ »	»	ռուբլի		....	10

Հետեւեալ թան տպագրական մեքանով տպուած
Schiff. Srpek & Comp. à Vienne (Autriche)

10 ՓԱՐԱ — ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԿԵԱՆՔՆ

ԱՆՈՆՑ ՈՐ ԱԶԱՏ ԱՐՈՒԵՍՏ ՄՈՒՆԻՆ

Հէք Ադամեան, Դու հողերու մէջ պառկած՝ դեռ յիշատակդ կը ցնցէ մեզի ամէն անգամ որ առիթը (*) ներկայանայ վրադ խարհելու։ Վերջին օրերուդ մէջ, թէեւ դեռ երիտասարդ, ճեպիր մնակ։ Եթէ բարեկամ մ'ունէիր, ան ալ խիստ հեռու, նամակով կը մխիթարէր քեզ, իսկ անոնք որ անմիջապէս կը շրջապատէին քեզ՝ անոնք որ յափշտակուած՝ ծափերու շռինդի մէջ խեղդած էին քու թատերական յաղթանակները, անոնք մոռցան քեզ, ու օտար ձեռք մը, հանճարի ու արուեստի սիրահար օտար անձ մը գթաց վրադ, վերջին օրերուդ կապարէ ծանրութիւնը մեղմացուց։

Պէշիկթաշլեանի լուն հեծեծանքը կարծես կը լսուի դեռ իր գունատ, կիսայրեալ տողերուն մէջէն։ Երանի թէ կենսագիրներ չի գտնուէին ու չի վերցնէին կապոյտ քօղը որ մեր, նոր սերունդին, աչքէն կը ծածկէ այդ հանճարեղ գլուխներու ժժգոյն դէմքը, քաղցէն դուրս ցցուած ոսկորները։

Մեր բաժինը հիացումն է, անոնցը՝ տառապանք։

* * *

Ատեն մը ազատ արուեստները վերապահուած էին Ազնուականներու, յետոյ ասոնցմէ մը վար իջան հարուստներու մէջ։ Այս երկու միջավայրն ալ կը յարմարէր արուեստագէտին! որովհետեւ հացի խնդիրը չէր կրծեր իր ուղեղը, ուզած ատեն դաճէ արձանիկ մը կը շինէր, դաշտանկար մը կուրուագրէր կամ դաշնակի վրայ իր ճաշակին յարմար կտոր մը կը նուագէր։ Ուրեմն շատ բնական է որ ըսենք թէ այդ արուեստները չեն յարմարիր անոնց որ վաղուան հացին վրայ կը խորհին։

Բայց ժողովուրդի զուտակը, որու ձեռք կը գտնուի միշտ առաջդիմութեան գսպանակը, այդ առանձնաշնորհումն իր պատուանդանէն վար առաւ. մարմարն իր ոտին մէջ փիթիաս մը, նկարն իր ձեռքին մէջ Այվազովսքի մը։ Դաշնակն իր մատերուն տակ Մոցարդ մ'արտադրեց։

Մէկ կողմէ բարձրանալու, հռչակ հանելու փառասիրութիւնը կը կրծէր իրենց կուրծքը. միւս կողմէ վաղուան հացի հոգը կը սպառէր իրենց ժամանակը մաշեցնելով կեանք մը հեւ ի հեւ ու անհամբեր. մինչեւ որ միջավայրն ընտելացաւ, սիրեց իրենց գործերը, դուրգուրաց իրենց կեանքին վրայ ու յաղթական ծափերու հետ, կարմիր ոսկիներ գլորեց անոնց ոտքերուն տակ։ Մէսոնիեի մէկ նկարը (Նաբոլէոն կը վերադառնայ Լայբէիկէն ու իր ձիաւոր հետեւորդներովը կընկզմի ճահիճի մը մէջ) քանի մը տարի առաջ 37,000 ոսկիի կը ծախուէր, երբ նկարիչը ողջ առողջ իր Բարիզի սենեակին մէջ կը ճեմէր խորհրդածելով աւելի հեռաւոր ապագային վրայ։ Մեր մէջ արուեստագէտը Բարիզ կամ Վիէննա կը փախի հոս անօթի օրեր չի տեսնելու համար։

* * *

Զո՞վ մեղադրելու է։ Ո՛չ մէկը։ Միջավայրն ուր կապրինք իր մէջ չէ ոնուցած ճաշակն այդ ազատ արուեստներուն և սէրը դէպ ի այն մարդիկ որ աչքերնին խէապի մը ուղղած կը քալեն։ Ուղենք չուզենք պիտի սպասենք։ Ի զուր հրապարակագրութիւնը կը ջանայ տխպիսի զարկ մը տալ զգացումներու որ ժողովուրդը մէկ վարկեանէ միւս ցատկէ անցնի այն ահագին անջրպետ որ զինք կը բաժնէ նկարիչէն, արձանագործէն, դաշնակահարէն, դերասանէն։ Ժամանակը կամաց կամաց պիտի գլորուի ու մամուլին ուժած գաղափարները դրոշմէ հոս հոն, քիչ մը աս քիչ մը յաջորդ սերունդներու ուղեղին մէջ։ Այն ատեն մէկի տեղ հարիւր գնահատող կունենանք, ձրի ծափերու տեղ ոսկի, ձրի հիացումի փոխարէն գործնական վճարում։ Բայց մինչեւ այդ օրհնեալ օր որ բարքերու յեղաշրջման մէջ իր որոշ ու հաստատ կանոնն ունի, մեր մէջ պիտի տառապին ամէն անոնք որ ազատ արուեստներու կը հետեւին։

* * *

Մենք ալ ժողովուրդին չէ որ կուզենք հրաւերը, ալ հարուստները չէ որ պիտի ձաղկենք իրենց անտարբերութեան համար։

Այդ կերպ խօսին, այդ կերպ մտածեն ալ բանաձեւի կարգ անցած է։ Մենք կը հրաւիրենք արուեստագէտը, գրագէտը, նկարիչը, դերասանը ուղղակի աշխատիլ, ինչպէս կաշխատի երկմտադործն իր խանութին, վաճառականն իր վաճառատան մէջ։ Ուրիշ ճար չկայ։

Եւ միթէ այսպէս չէ՞ն ըներ ամէն անոնք որ գիտեն թէ կեանքի մէջ մէկ բանի վրայ յոյս դնելու է. անձնական աշխատութեանը վրայ։

Դարագաշեան մինչեւ այսօր իր գրիչովը կապրի և չեմ զարմանար որ Զուլտաճեանն ալ իր դաշնակի դասերովը պիտի ապրի։ Եթէ այս երկու անձեր հարիւր տարի յետոյ գային բարեշրջուած միջավայրի մը մէջ, թերեւս հարուստի մը պէս իրենց եկամուտներուն ապրէին։ Վիքթոր Հիւկո մինչեւ իր վերջին օրերը կը գրէր առոյգ, հանգստաւէտ ու փառաւորուած կեանքի մը մէջ։ Լամարթին յոգնած, ճնշուած, լքուած կը մեռնէր։ Գոռնէյլ ցուրտ սենեակի մը մէջ կը գաղդէզար ազատ վերմակներու տակ, ու իր ձեռագիրը կը ծախէր երկու երեկոյ անօթի չմնալու համար։ Ալֆրէտ Օսթէն, Անգլիոյ բանաստեղծը, այսօր իշխանական ճոխութեան մէջ կապրի։

* * *

Զենք սպասեր որ նոր սերունդը, Պարոնեանի ու Ադամեանի դեռ նոր դոցուած դերեզմաններու վրայ լացող նոր սերունդը, տակաւին ապուշ հիացումով շարունակէ գնահատել իր արուեստագէտները։ Չկայ երեկոյ ուր Զուլտաճեանի Լէպլէպէին մեղամաղձոտ ու յափշտակիչ կտորները չի տրոփեն հարիւրաւոր երիտասարդուհիներու և երիտասարդներու սրտեր։ Լոին բարեկամութիւն մը պէտք է կապէ Արուեստասէրներու սիրտը Արուեստագէտին հետ։ Իրենք երախտապարտ են այն անձին որ իրենց հաճելի ու թրթռուն վարկեաններ անցընել տալու միջոցը շնորհած է և երախտագիտութեան այս ձեւն ամենէն փափուկ ամենէն նուրբն է իր տեսակին մէջ։

Գուրգուրանք մեր արուեստագէտներու վրայ, գանուին անոնք Իզմիրի կամ Պոլսոյ մէջ։ Անդրան քիչ է անոնց թիւ որքան պէտք է աւելի ըլլան մեր գրասէն ու գործնական անձնուիրութիւնը դէպ ի գաղափարի այդ մարդիկ, դէպ ի ազատ արուեստաւորները։ Մեր բաժինն է ոչ միայն հիանալ այլ, քաղցրացնել անոնց կեանքը։

Դ. ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ

ԳԻՆԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

ԳՈՇԱԽԱՌՆ ԵՒ ԼՈՒՍԱԾՆՈՏԱԽԱՌՆ ԳԻՆԻ

Տասը տարիէ ի վեր օրչ՞ափ բողոքեցին, մանաւանդ Ֆրանսայի մէջ, գինիները խարդախելու դէմ. այսօր հարիւ կը լսուին այդ մեղադրանքները, որովհետեւ Ֆէլիքսէբան որ փճացուցած էր Ֆրանսայի մէջ 500.000 հեքտար այգի, այսօր գիտուններու ձեռքով ինքն ալ փճանալու վրայ է. երբ միւս կողմէ Ֆրանսական այգեգործութիւնը կը վերակենդանանայ, խաղողը կառատանայ եւ ա՛լ խարդախելու շատ հարկ չի մնար։ Ասով մեկտեղ արտաքսական գինիները դադարութիւն ունին, թէեւ առաջուան չափ չի սպառին։

Բայց ճշմարիտ գինեգործութեան մէջ դեռ այնպէսի խառնուրդներ կընեն անոր տեսակը, երեւոյթը գեղեցկացնելու համար որ գինի խմողներու ճաշակին չիգար, ու ասոնք սաստիկ կը բողոքեն այդ խառնուրդներուն, այդ աւելցուած նիւթերուն դէմ։

Իրաւ է թէ մենք պիտի փափաքէինք որ ընութեան բերքը, խաղողը, բաւէին ու առանց որ և է նիւթ աւելցնելու պատրաստուած գինին մեզի տային. բայց աշխարհի մէջ օ՛ր խէապ անխառն մնացած է. կատարի մրցումը, իր ապրանքն աւելի գեղեցիկ, աւելի հաճելի ցուցնելու եւ շատ սպառելու փափաքը, իմ ու քու ստամքսը մոռնալէն աւելի վեր է գինեգործին քով։

Գլխաւոր նիւթերը զոր գինիի մէջ կը խառնեն, գաճ (արաբ plâtre) և ֆոսֆատ (phosphate) է։

Հին ժամանակներէ ի վեր խաղողը քամուած ատեն սովորութիւն էր մէջը գաճ աւելցնել, միջակ գինիներուն աւելի պայծառ գոյն մը տալու եւ փոխադրութեան ժամանակ զանոնք եղծանելէ պահպանելու համար։

Հիմա ալ միեւնոյն զաճախառնումն է որ այլ և այլ եղանակներով կը լինի։ Ցայտնի է որ գինիի մէջ առկախ կը գտնուի գիսեմբուր (crème de tartre. գերբժարթար) գաճը միանալով այս գինեմբուրին հետ վար կիջնէ, ամանին յատակը կը նստի, ասով ոչ միայն թթուութիւնը կը պակսի գինիին մէջէն, որ եթէ մնար պիտի աւելէր գայն, այլ գինին աւելի յստակ գոյն մը կառնէ։ Բայց գինեմբուրին մէջ գտնուած գինեմբրական թթուն (acide tartrique) որմէ կը շինեն լիմոն դա-ալ ամբողջովին յատակը չիջներ և մաս մը ազատ կը մնայ գինիին մէջ. ուր կը գտնուի նաև բոգասի ծծմբատ որ նոյնպէս գաճախառնումէն առաջ եկաւ։

Աւասիկ վէճն այս բոգասի ծծմբատին վրայ է։ Ոմանք կը պնդեն թէ երբ գինիին մէջ գաճ կը խառնեն դայն յստակ ցուցնելու և վաճառուած միջոցին չեղծանելու համար, ամենեւին վնասակար չէ։ Ուրիշներ ընդհակառակն կը պնդեն թէ գաճախառն գինիներ վատառողջ և վտանգաւոր են։

Գաճը կաւելցնէ գինիի մէջ գտնուած չոր նիւթը, որ ստամքսը կը յոգնեցնէ ու զժուարամարսութիւն առաջ կը բերէ։ Այս պատճառաւ Ֆրանսական 27 յուլիս 1890ի մէկ օրէնքը կարգիլէ ծախել այն գաճախառն գինիներ որոնց մէկ լիտրը 2 կրամէն աւելի բոգասի կամ սուլֆիծծմբատ (sulfate de potasse ou soude) կը պարունակէ։ Բայց Ֆրանսական, ըլլայ ծքանսական, ըլլայ օտար գինի։

Բայց բոգիներ ալ կան որ գաճախառնումն անհրաժեշտ է օրինակի համար ֆրանսական հարաւային գինիներուն որոնք չատ հասունցած խաղողներէ քամուած են և որոնց մէջ պէտք եղածին չափ թթուութիւն չմնայ գինին հասունցուցնելու համար։ Թէ առանց գաճի այդ գինին պիտի մնար գունատ և տհաճ։

Ուրիշ գինեգործներ գաճախառնումի դէմ եղած հարցանքը տեսնելով, անոր տեղ ուզան գործածել կիրի ֆոսֆատ (phosphate de chaux) աւելի ֆոսֆատ (phosphate d'ammoniaque) գինեմբրական թթու (acide tartrique), կիրի բնածխատ (carbonate de chaux) ևն. ևն։

Այս նիւթերուն մէջ լաւագոյնը կրային ֆոսֆատը կը կարծուի, այս նիւթով խառնուած գինի մը հետեւեալ առաւելութիւնները կը ներկայացնէ։

1. Ֆոսֆատախառն գինիի ալքոլը չատ աւելի է։

2. Ֆոսֆատախառն գինիի մէջ պակաս չոր նիւթ կայ քան բնական գինիին մէջ։

3. Գինեգործներու մեծ մասն աւելի ճաշակի յարմար կը գտնէ ֆոսֆատախառն գինին քան գաճախառնը։

4. Ֆոսֆատախառն գինին եթէ պարիսի աղերուն (sels de baryum) ազդեցութեանենթարկուի, բնական գինիին պէս չատ քիչ կամ բնաւ մրուր չի նստեցներ յատակը։ Աւասիկ վաճառականութեան տեսակէտով ամենամեծ յաջողութիւն. որովհետեւ կարելի պիտի ըլլայ յամախորդներուն հաւատացնել թէ բնական գինի է իրենց ծախածը, նոյն իսկ փորձի ենթարկելէ յետոյ։ Իսկ եթէ չատ նուրբ փորձերով հաստատուի թէ մէջը phosphate acide de potasse կայ, աւելի կը շատնայ գինիին արժէքը, որովհետեւ այդ նիւթ քիչ քանակութեամբ օգտակար սնունդ մ'է եւ վտանգ մը չի ներկայացուներ, կրսեն բժշկական փաստաբանները։

Մենք վարը կը ցուցնենք բնական, գաճախառն և ֆոսֆատախառն գինիներու վերլուծման (analyse) արդիւնքը զոր Պ. Շօզի, երկրագործական բրոֆէսէօր, ձեռք բերած է բազմատեսակ գինութիւններով։

	բնական գինի	գաճախառն. գինի	ֆոսֆատախառն. գինի
Ալքոլ	7°,7	8°,2	8°
Թթուութիւն	4,6	4.8	4
Չոր նիւթ (ext. sec)	24,6	23,1	19,7
Մոխիր	7,5	5.1	3,7
Գաճ (sulf. de pot.)	0,92	2,88	1,36
Ֆոսֆորաթթու	0,95	0,78	1,51
Շաքար (glucose)	0,74	0,25	0,29
Կլիսերին	5,80	7,51	7,45
Բոգաս	1,36	1,62	1,44

Այս ցուցակը տեսնելէ յետոյ ընտրութիւնը կը թողուք գինի խմողներուն։

ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ(*)

ՏԻՍՊԷՐՎԷԿ ԴԵՐՄԱՆԱՑԻԻՆ ԴԱՍԵՐԸ

Դպրոցին Դէջ գասախօսութեան պէտքը.

Հասարակ լիզուով դպրոց բառը կը նշանակէ մի հաստատութիւն ուր ուսում կը տրուի կամ կընդունուի, ըլլայ այն գիտութիւն, արուեստ կամ ճարտարութիւն։ Ինչ որ ալ ըլլայ անունը, ընդունուած է թէ դպրոցն ուսուցման առարկան կ'որոշէ, և թէ ուսուցիչը պարզապէս դասատու մ'է, այսինքն կրթող մը։

Ուրեմն հաստատուած ճշմարտութիւն մ'է կարծես ըսելը թէ սովրելու համար միայն դպրոց կ'երթանք։ Կ'ըսուի թէ դպրոցին մէջ չափէն աւելի աշակերտ և չատ տարբեր հասակներ կան, անոր համար կարելի չէ հոն դասատիրակութեամբ զբաղիլ։ Դասատիրակութիւնը ծնողաց գործն է, ոչ թէ ուսուցչին։ Ուսուցիչը կը սովրեցնէ, և միայն կրնայ կամ պէտք է սովրեցնէ։

Ճշմարի՞տ է այս։ Ուսուցո՞ւմն է մինակ կամ գլխաւոր առարկայ դպրոցին։ — Ո՛չ, ուսուցումն հոն իր տեղը, մեծ տեղն ունի անշուշտ, բայց դպրոցին ճշմարիտ պաշտօնը և ամենաբարձր նպատակն է դասատիրակութիւնը։ Միմիայն ուսում սովրեցնող դպրոցը մասնակի օգտակարութիւն ունի, այսինքն չատ անձուկ, և մէկ բառով, միակողմանի։ Դասատիրակութեան հետեւանքներն այնքան որոշ չեն առաջին տեսութեամբ. անոնք թուանշաններով չեն բանաձեւուիր. անոնք չեն կայանար կարողութեան մը մշակման, ընդունակութեան զարգացման, յիշողութեան առաւել կամ նուազ ճոխ ցուցակի մը, այսինքն կամ այն ինչ մասնաւոր ասպարէզին պատրաստութեան մէջ. դասատիրակութիւնը կ'ընդգրկէ մարդն ամբողջ, անոր բոլոր կարողութիւնները, անոր ճակատագիրը։ Միմիայն խնայականութեան կոչում չունէր, այլ նաեւ զգացման և կամքին, դասատիրակութեան համար, ուսանելու չափ կարեւոր են ուղել և կարենալ. ընդունակութիւնները ճոխանալով չի չատանար, զանոնք կը զօրացնէ և կը բեղնաւորէ, վերջապէս լաւ քաղաքացի կը շինէ, բայց ա՛լ աւելի ազնիւ նպատակի մը կը հետամտի. այսինքն առաջնորդել մարդը կատարելութեան, անոր կեանքին մէջ մտցնելով արդարութիւն, բարոյական և բարեպաշտութիւն։

Ոչ միայն դպրոցին արժէքը կը կոտրենք դասատիրակութիւնն իրմէ վերցնելով, այլ նաեւ վարժապետին և աշակերտին։ Առանց դասատիրակութեան վարժապետին արժէքը կը կայանայ միայն իր գիտցածին մէջ, և դպրոցին արժէքն ալ իր աւանդած դասերուն քանակութեան, վարժապետներու թըւոյն և աշակերտներուն առած ծանօթութեանց մէջ։ Ասոր համար է որ ծնողք կարեւորութիւն չեն տար դպրոցի փոփոխութեան, իրենց զաւակց փութաջանութեան կամ անպակաս ներկայութեան։ Կը խորհին որ, եթէ բացակայ գտնուի, կորսուած ժամերը պիտի կրնայ դիւրաւ ձեռք բերել նորէն. գալով այս բացակայութենէն դպրոցին յառաջ եկած վնասին, անկարգութեան, աշխատութեան և կարգապահութեան մէջ ընդհանուր թուլացման, վարժապետին զգացած չափազանց յոգնութեան, այս ամէնն իրենց միտքէն անգամ չեն անցուներ։

Ենթադրենք որ վարժապետը լաւ է, աշակերտը կաշխատի, անոր բանականութիւնը կը զարգանայ, կը փընտռէ, կը հնարէ, կը յաջողի։ Արդարեւ բարեբաստիկ յաջողութիւն, որ դպրոցին պատիւ կը բերէ, սակայն պայմանաւ որ դասատիրակութիւնն անոր միանայ։ Առանց դասատիրակութեան մէկը ճարպիկ կըլլայ, բայց ոչխոտառ, իրեն օգտակար կըլլայ, բայց ոչ ուրիշին, խելք կունենայ, բայց ոչ սիրտ և

(*) Ու այս անգամ առիթը կուտայ իզմիրէն մեր յարգելի աշխատակից Որբերեան։

(*) Այս յոյժ կարեւոր ճիւղին վրայ հետզհետէ պիտի ծանօթացնենք Մասիսի ընթերցողներուն նշանաւոր մանկավարժին դասերը և խրատները։

Ե. Տ. Ա.

սրտին հետ մարդուն ամենէն աղնուական ստորոգելին, բարի-բնութիւն։ Լոկ լուսամիտ մարդը սովենասեր կամ կեղծաւոր կըլլայ. կը ճամարտակէ, բայց չի զգար։ Արտաքսիչ կրթութիւնը տեսակ մը եսասիրութիւն միայն կը ծնուցանէ. այն ատեն կրթութիւնն իր բոլոր արժէքը կունենայ, երբ մշակէ միտքը, աղնուացնէ նկարագիրը և սրբացնէ կամքը։ Կրթութիւն և դաստիարակութիւն որչափ միանան, այնքան բեղնաւոր և արագ կըլլայ մարդուն զարգացումը։

Գիտութիւնն ու զօրութիւնը չեն որ կը կազմեն դաստիարակութիւնը, այլ կամքն է անոր հոգին։ Պարկեշտին, գեղեցկին, ճշմարտին և բարւոյն յամառ և լուրջ կամքը, անխոնջ ճիգ մը գլ ի ուղղութիւն, բարոյականութիւն, բարեպաշտութիւն, ահա ինչ որ կը բարի-բնի մարդը։ Ասով խմացականութիւնը մշակելէ չի հրաժարիր. գիտէ կառավարել իր գործերը, օգտակար ըլլալ իրեն և ուրիշներուն, բարի քաղաքացի մը դերը կատարել, բայց աւելի բան մ'ալ գիտէ. կը ճանչնայ իր մարդու արժանապատուութիւնը, գիտէ թէ բարոյական էակ մ'է, թէ նիւթեղէն և կորստական պատեանի մը տակ կ'ապրի իր մէջ անմահ հոգի մը որ ամենաբարձր ճակատագրի կոչուած է, կը ձգտի բոլոր առաքինութեանց, ամէն զոհողութեանց պատրաստ է վեհագոյն բարւոյն ժամանելու համար։

Այսպէս պէտք է էրէ դպրոցը։ Շատ մարդոց համար արտաքին կրթութիւնը բաւական կը համարուի, եւ ընկերական սովորութիւններու բծախնդիր պահպանութիւնն իբրեւ հարկ կը դնեն ազգայոց վրայ։ Հայրեր, մայրեր, կը վախնաք թէ ձեր զաւակները կոշտ եւ անկիրթ կըլլան, ապահով եղիք, նախ ներքին կեանքը մշակեցէք, միւսը դիւրաւ կը ստացուի։ Քաղաքավարութեան վրայ չափազանց պնդելով վախցէք որ ձեր զաւակները փուճ և վայրաքարշ կըլլան։

Մ. ԱՐՄԱՆ ՌՈՒՍՕ

Մ. Արման Ռուսօ՝ որուն մահը ծանոյց հեռագիրը՝ վախճան և մէկ տարեկան էր։ Բայց իր առողջութիւնը՝ իր բազմավաստակ ապարէզին մէջ խանդարուած՝ երկար ատենէ ի վեր անհանգստութիւն կը պատճառէր իր բարեկամներուն։ Երբ հազիւ երկու տարի յառաջ կառավարութիւնը կոչումի կընէր իր աղակցութեան Հնդկա-Չինու վարչութեան տեսչութիւնը ընդունելու, շատ մտածուեցաւ իր ընդհանուր վիճակին վրայ, և իրարու հարցուցին թէ Մայրագոյն Արեւելից տկարացնող կլիման կանխահաս վախճան չը պիտի հասցնէր անոր։

Մ. Ռուսօ չը համակերպեցաւ այն ատեն իրեններուն կողմէն եղած աղաչարարութեանց և բոլորովին հայրենասիրական անձնուիրացութեամբ ընդունեց իրեն յանձնուած պաշտօնը։

Զոհողութեան ոգին՝ զոր ցոյց արաւ Մ. Արման Ռուսօ ընդունելով պաշտօնին վերանորոգումն, կը յայտնէ թէ ինչ տեսակ մարդ մ'էր։

Հնդկաչինու մէջ իր դերը շատ օգտակար եղաւ գաղթականութեան համար։ Փոխանակ իր նախորդին գործոց հակոտնեայն ընելու, եւ անձնական յաջողութիւնն անորմէ տարբեր տեսութեանց մէջ փնտռելու, Մ. Ռուսօ իբրև համեստ, վաստակաւոր, իր արդարադատ ոգւով ջանաց օգտուիլ Խորհրդարանին նպաստաւոր տրամադրութիւններէն, վերսկսելու համար հանրային շինութեանց մեծ ծրագիրը, որուն արդէն յարած էր իր նախորդը, Մ. Լանէսան։

Խորհրդարանը և Ծերակոյտը այս տարւոյն սկիզբը Հնդկաչինական փոխառութիւնը քուէարկելով, ընդհանուր կառավարչին տրամադրութեան տակ դրին հարկաւոր դրամներ շատցնելու Թոնքինի երկաթուղիները և Ֆրանսական նաւամատոյցներուն մէջ պայմանները բարւոքելու համար։ Ո՛և է գաղթականութիւն արժեցնելու համար պէտք է տնտեսագիտական կատարելագործեալ միջոցներ ստեղծել։

Արման Ռուսօյի վախճանը կը յիշեցնէ Բոլ Պէռի վախճանը, որ նմանապէս իր կեանքը տուաւ Ֆրանսայի ազդեցութիւնը և ճառագայթումը աշխարհի մէջ մեծցնելու համար։ Մխիթարական է իր ընտանիքին և իր բարեկամներուն տեսնել որ Հընդկա-Չինու վերջին կառավարչին անունը արձանագրուեցաւ Ֆրանսայի անձնուէր և արի ծառաներուն ոսկեմատեանին մէջ։

Մ. Ռուսօ ծնած էր 1835 օգոստոս 24ին։

Կ. ՊՈԼԻՍ, ՆՈՅ. 3 ԴԵԿՏ. 15 1896

ԲԱՂԱԲԱԿԱՆ

ՌՈՒՊԱ, ՍՊԱՆԻԱ ԵՒ ՄԻԱՑԵԱԼ ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

Եթէ ստուգապէս հաստատուի, կըսէ Թաս, Անթոնիո Մաչէօյի մահը, այս լուրը ճիշտ յարմար ատենին կուգայ գոհացում տալու համար կասկածներուն հպարտութեան դիւրազգածութեանց։ Թերեւս Ռուսպայի վրայ Սպանիոյ դրած յոյսերուն ծայրայեղ թռիչ մը տալով՝ այս միջադէպը կարծուածէն աւելի Սպանիոյ իրական օգուտ մը բերէ։

Բայց արդարեւ ինդիր է դիտնալ թէ Մաչէօյի անհետացումը կընայ անխուսափելի կերպով Ռուսպայի ապըստամբութիւնը ձախող դիրքի մէջ դնել, այսինքն թէ մեծ կուսակցութեան մը դատը անբակտելի կերպով կապուած կընայ ըլլալ միակ մարդու մը կեանքին։ Իրողութիւն մ'է այս՝ որ բնաւ ապացուցուած չէ։

Ռուսպայի համար ալ այսպէս կընայ ըլլալ, հակառակ սպանիական հայրենասիրութեան կրկնակի աւիւնին, որ յառաջ եկած է Վէյլէր զօրավարի զինուց յաջողութենէն և Բիլբէնտի պատդամագրէն։

Այս վերջինը իրաւունք տաժանելի տպաւորութիւն մը պիտի թողուր Սպանիոյ մէջ։ Որքան որ չափաւոր ընդոս մը գործածուած է հոն Ռուսպայի վրայ խօսուած ատեն։ Բոլոր այն շնորհաւորները՝ որոնցմով Մ. Բիլբէնտ համեմեց իր դատաստանները և առաջարկութիւնները, չկրցան սակայն զինաթափ ընել Սպանիացւոյ զայրոյթը։

Նոյնիսկ սա՛ դաղափարը թէ կրնայ գտնուիլ Սպանիացի պետական մարդ մը, պաշտօնեայ մը այն փառայեղ ազգին՝ որ տէր եղաւ երբեմն նոր աշխարհին և հին Եւրոպայի, որ հաւանի ստակով փոխանակել թերակղզւոյն ամերիկեան գաղթային կայսրութեան վերջին բեկորը, հանրային զդացումը կը դրդռէ Պիրէնեան լեռանց միւս կողմը։

ՌՈՒՍԻԱ

Դեկտ. 11 ին Լոնտոնի լրագրաց հաղորդուած ծանուցագիր մը կը յայտնէ թէ պաշտօնական ոչ է տպացոյց չկայ այն լուրին վերաբերեալ՝ որուն համեմատ Ռուսիա մաս մը հող ընդունած ըլլայ Կարսիր ծովուն եզերքը, Օպոքի և Երիթրիոյ իտալական գաղութին մէջ տեղ, բայց պաշտօնական շրջանակներու մէջ իմացուած է թէ պատերազմական նաւ մը Օպոք հասած է։

ՄԱՉԷՕԻ ՄԱՀԸ

Թաս Մատրիտի թղթակիցը կը դրէ դեկտ. 10 թուականաւ,

Մաչէօյի մահուան լուրն արտասովոր տպաւորութիւն մ'ըրաւ Մատրիտի մէջ։ Լիբերալները շատ անդամ տպագրուեցան և հասարակութիւնը զանոնք կը յարիշտակէր ծախողներուն ձեռքէն։

— Միւս կողմանէ Թաս լուր կուտայ թէ Տր. Պէթանչէս՝ որ Ռուսպայի ապստամբական կուսակցութեան պատուիրակն է ի Բարիզ՝ բազմաթիւ փաստեր մէջ կը բերէ՝ այս ծանր լուրը կասկածի տակ դնելու համար։ «Զէք մոռցած թէ, ըսած է, Մարզիսօ Կոմէզ՝ որ հիմա ողջ առողջ է, սպանուելով նոյն իսկ զմաստեցաւ քանի մը հեռագրալուրերու ըսածին նայելով, և թէ Անթոնիո Մաչէօ ևս արդէն տասներկու անգամ սպանուեցաւ։ Պատուիրակը կը հարցնէ թէ, հաւանական է որ Մաչէօի երկու հազար ապստամբները՝ որոնք յաղթուած պիտի ըլլան Զիրուէտա հրամանատարին 350 մարդիկներէն՝ իրենց զօրավարին մարմինը ձգած ըլլան, և ուշ ատեն Սպանիացիները դըտած ըլլան զայն։

Այս և ասոր նման փաստերով չի է Տր. Պէթանչէսի յայտարարութիւնը զոր Թանի խմբագրութեան ըրած է։

ԹՐԱՆՍՎԱԱԼ

Թրանսվաալի Խորհրդարանը դեկտ. 10ին միաձայնութեամբ և առանց վիճաբանութեան արտօնեց կառավարութիւնը բանակցութեանց սկսիլ Ափրիկէի արեւելեան ծովեզերքին և Եւրոպայի միջև շոգենաւոց կանոնաւոր երթեւեկ մը հաստատելու համար։

ԱՆԳԼԻԱ

Պանթիրէն հեռագրատուր մը կը ծանուցանէ թէ Մաթապէլէներու ապստամբութեան հետեւանօք, Անկոնիի զօրքերը բնիկ պետերու հրամանատարութեան տակ Նիասալանդի հարաւային արեւմտեան կողմը յարձակած են։ Անգլիացի քարոզիչներու վանք մը այրուած է, նմանապէս շատ գեղեր ջնջուած և բնակիչները ցարդուած են։

Անգլիացիք զօրք զրկած են և խընդրած են Բոլթուկէզներէն որ ապըստամբութիւնը զսպելու համար Անգլիայի զօրքերուն դիմակցին։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Գերմանի կառավարութիւնը ծանոյց չինական կառավարութեան թէ կայսրը ընդունած չէ Գերմանիոյ Զին դեսպան Մ. Հուանկի ընտրութիւնը։

Այս իրողութեան անմիջական պատճառը սա՛ է թէ Պերլինի կառավարութեան նախապէս իմաց տրուած չէր այդ ընտրութիւնը, և թէ այդ անձը ըստ բաւականին բարձր դիրքի տէր նկատուած չէ։

Դիտել կը տրուի թէ չինական կառավարութիւնը նմանօրինակ առարկութիւն մ'ըրած է, ասկէց ժամանակ մը առաջ, Մ. Պէյրլի ընտրութեան դէմ զոր առաջարկած էին Միացեալ Նահանգները։

ՀԵՌԱԳԻՐ

ՊԷՐՄԷ ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐԸ

ԲԱՐԻԶ. 14 Դեկտ.— Պէրմէ հրամանատարը՝ ներկայացուցիչ Ֆրանսական դրամատեարց և նախագահ Օսմանեան Հանր. Պարտուց վարչական ժողովին, Բարիզէն մեկնեցաւ դէպի Կ. Պոլիս։

ԱՒՍՏՐԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

ՎԻԵՆՆԱ. 14 Դեկտ.— Մ. տը Նէլիաոֆ Կ. Պոլսոյ Ռուսական դեսպանը, ասկէ անցած միջոցին, երեկ Աւստրիոյ արտաքին գործոց նախարար կոմս Կալոչովսքիի հետ խորհրդակցութիւն մ'ունեցաւ։ Դեսպանն այսօր տեսակցութիւն մը պիտի ունենայ Ֆրանց Եօզէֆ կայսրին հետ։

ՍԵՐՊԻՈՅ ԹԱԳԱՒՈՐՆ ՈՒ Մ. ՏԸ ՆԷԼԻՏՈՖ

ՎԻԵՆՆԱ. 14 դեկտ. — Սերպիոյ Ալէքսանդր թագաւոր, Պէլկրատ վերադառնալու համար պիտի թողու Վիեննան Մ. տը Նէլիտոֆի հետ։

ՍՊԱՆԻԱ ԵՒ ՄԻԱՑ. ՆԱՀԱՆԳՆԵՐ

ՄԱՏՐԻՏ. 14 դեկտ. — Սպանիոյ նախարարաց խորհուրդը վաղ պիտի քննէ Նախագահ Բիլբէնտի պատմագրին պատճէնը։

Մ. ՏԸ ԿԻՐՍ

ԲԱՐԻԶ. 14 դեկտ. — Մ. տը Կիրս, այժմ քարտուղար Ռուսիոյ Բարիզի դեսպանատան, կըսուի թէ պիտի յաջողէ Մ. Ռաղէնի, Պէլկրատի Ռուս դեսպանատան մէջ։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ԵԳԻՊՏՈՍ

Գահիրէ. 14 դեկտ. — Եգիպտական կառավարութիւնը կը մերժէ Բարիզի 1900ի արուեստահանդէսին մասնակցիլ։

Ի ԲՈՒԷՊ

ՄԱՏՐԻՏ. 14 դեկտ. — Վէյլէր զօրավար հեռագրած է Սպանիական կառավարութեան թէ կը յուսայ որ Բիւնար Տէլ-Բիս նահանգը մինչեւ մէկ ամիս խաղաղի։

ՄԱՉԷՕ

ՄԱՏՐԻՏ, 14 դեկտ. — Ամերիկեան աղբիւրէ լուր մը կիմացնէ թէ զրոյց կայ որ Ռուպայի պետ Մաչէօ մարդասպանութեամբ մեռած է։

ԱՌԱՆՁՆԱՇՆՈՐՀՄԱՆ ՅԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ.

ԲԱՐԻԶ. 14 դեկտ.— Երեսփոխանական ժողովի կողմէ ընտրուած այն յանձնաժողովը, որու պաշտօնն էր պատրաստել Ֆրանսի առանձնաշնորհման պայմանագրի երկարաձգումը քննել, լսեց Մ. Մ. Բաշէրի և Մելլին,

ԸՆԴԱՐՁԱԿ

ՕՐԱՑՈՅՑ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՈՐԲԱՆՈՅԻՆ

1897

ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

Բազի պարզ օրացոյցէ, 160 միջին եւրեսներու մէջ կը բովանդակէ Դիտական, Գրական, Բանաստեղծական, Վիճակագրական, Պատմական, Առողջաբանական, Զաւեշտական և այլ զանազան հատուածներ և հարիւրէ աւելի օգտակար գիտելիքներ։

Հասցէին յատկացեալ է Պրուսայի Արեւելեան Որբանոցին, ուր 115ի չափ որբ եւ անտերունչ մանկունք պատսպարուած կը խնամուին և որոց իւրաքանչիւրին 10 սակիէն աւելի ծախք կը լինի տարին։ Այս Որբանոցին հատատ եկամուտն է լոկ գիմած սրտերու յօժարակամ նուէրները։

ԳԻՆՆ Է 50 ՓԱՐԱ.

Կեդրոնատեղին է ՊԱԼԵՆՑ ԳՐԱՏՈՒՆԸ, Զաղմաղճիլար, Թիւ 20։

Մեծաքանակ գնողներու զոհացուցիչ զեղչ։ 1—10

ԹԵՐԹՕՆ «Մ Ա Ս Ի Ս»Ի (6)

ՍԱՌՈՅՑԻ ԱՆԱՊԱՏԸ

ԺԻՒԼ ՎԷՐՆ

—Ո՛չ, պատասխանեց նաւապետը, քանի մը վարկեան վարանելէ վերջ։

—Զեռ տարակուսիր մեր քաջութեան վրայ, յարեց Տոքթորը, մենք մինչեւ վերջը քու ետեւէդ գալու մարդիկ ենք, ինչպէս գիտես. բայց պէտք չէ՞ այս վարկենին մէկդի դնել հիւսիսային բեւեռ բարձրանալու ամէն յոյս։ Մատուցիութիւնը փչրեց, ջախջախեց յատակագիծերը. կրցար ընութեան արգելքներուն դէմ մաքառիլ և տապալել զանոնք, բայց ոչ մարդոց ենդգութեան և տկարութեան դէմ. ըրիր, ինչ որ կարելի էր մարդկօրէն ընել, և անտարակոյս պիտի յաջողէիր, վստահ եմ, բայց հիմակուան կացութեան մէջ տիպուած չե՞ս ծրագիրներդ յետաձգել, և նոյն իսկ օր մը զանոնք նորէն ձեռք առնելու համար՝ չը պիտի՞ ջնաս Անգլիա վերադառնալ։

—Ուրեմն, նաւապետ, հարցուց Ճոնսը Հաթրասի, որ երկար ատեն առանց պատասխանելու մնաց։

Վերջապէս նաւապետը գլուխը վերցուց, և բաւական ամայի ձայնով մը.

«Կը կարծե՞ս ուրեմն թէ ապահովաբար պիտի հասնիս նեղուցին ափունքը, գուն որ ա՛յնքան յոգնած ես, և զրեթէ առանց անուշի։

—Ո՛չ, պատասխանեց Տոքթորը, բայց անտարակոյս ափունքը մեզի չպիտի դայ, պէտք է երթալ դայն փնտռել։ Կարելի է հարաւային կողմերը գտնանք Եաքիմացի ցեղը որոնց հետ կարենանք դիւրաւ յարաբերութեան մէջ մտնել։

—Անկից դատ, յարեց Ճոնսը, միթէ կարելի չէ՞ նեղուցին մէջ հանդիպիլ նաւու մը որ ոսկիպատած ըլլայ հոն ձմրելու։

—Եւ եթէ հարկ ըլլայ, պատասխանեց Տոքթորը, քանի որ նեղուցը սառերով բռնուած է, չենք կրնար անոր վրայէն անցնելով հասնիլ Կրէնլանդայ արեւմտեան եզերքը, և անկից ալ, կամ Բրուտհայէի ցամաքին վրայ, կամ թէ Եօրքի հրուանդանէն հասնիլ Դանիական հաստատութիւն մը։ Վերջապէս, Հաթրաս, ասոնցմէ և ոչ մին կը գտնուի այս սառոյցէ դաշտին վրայ. Անգլիա տանող ճամբան վարն է, հարաւը, և ոչ թէ հոս, հիւսիսը։

—Այո, ըսաւ Պէլ, Պ. Բլոգոնի իրաւունք ունի, պէտք է մեկնիլ և անյապաղ։ Մինչեւ հիմա չափէն աւելի մոռցանք մեր երկիրը և մեր սիրելիները։

—Ձեր կարծիքն է այս, Ճոնսը, անգամ մ'ալ հարցուց Հաթրաս։

—Այո, նաւապետ։

—Եւ ձե՞ր, Տոքթոր։

—Այո, Հաթրաս։»

Հաթրաս լուռումունջ կը մնար դեռ. իր դէմքը, հակառակ իր կամքին, իր բոլոր ներքին յուզումները ցոյց կուտար։ Իր ամբողջ կեանքին բաղդը կախում ունէր իր տալիք որոշումէն. եթէ իր քայլերուն վրայ ետ դառնար, իր յանդուգն ծրագիրներուն գործը մնացած էր. ա՛լ բնաւ յուսալու չէր որ այս տեսակ չորրորդ փորձ մը պիտի կարենար կրկնել։

Տոքթորը տեսնելով որ նաւապետը կը լռէր, նորէն սկսաւ խօսիլ.

«Պիտի աւելցնեմ, Հաթրաս, ըսաւ, թէ պէտք չէ վարկեան մը կորսնցնենք. պէտք է մեր բոլոր ուժերը բազխիրին վրայ դնել. և որքան որ կարելի է, շատ փայտ ատնիլ։ Այս պայմաններով մեր հարիւր մղոն ճամբան երկար է, ասոր համամիտ եմ, բայց անանցանելի չէ. կրնանք կամ մանաւանդ պէտք է որ օրը բան մղոն ճամբայ առնենք. ասով կրնանք մեկ ամիսէն, այսինքն մարտ 26ին ծովեզերքը հասնիլ...

—Բայց, ըսաւ Հաթրաս, կարելի չէ՞ քանի մը օր սպասել։

—Ի՞նչ յուսով, պատասխանեց Ճոնսը։

—Ի՞նչ գիտնամ, ա՞վ կրնայ նախատեսել ապագան։ Քանի մը օր եւս, և այս խալ հազիւ բաւական է ձեր սպառած ուժերը կազդուրելու։ Երկու օրեան չըրած, յոգնութենէն պիտի խնայք, առանց ձիւնէ տան մը՝ որուն մէջ կարենայիք պատսպարուիլ։

—Բայց սարսափելի մահ մը հոս մեզի կ'սպասէ, գոչեց Պէլ։

—Բարեկամներ, յարեց Հաթրաս զրեթէ պաղատագին ձայնով մը, ժամանակէն առաջ կը յուսահատիք. ձեզի պիտի առաջարկեմ որ փրկութեան ճամբան դէպ ի հիւսիս փնտռէք։ բայց պիտի մերժէք եւ տեսէք գալ, և սակայն բեւեռին մօտ չկա՞ն Եսքիմացի ցեղեր, ինչպէս կան Ամերիկի նեղուցը։ Այդ ազատ ծովը՝ որուն գոյութիւնը սակայն ստոյգ է, անշուշտ ցամաք երկիրներ կը թրջէ։ Բնութիւնը տարամարտական է բոլոր իր ըրած բաներուն մէջ։ Ի՛ուրեմն, պէտք է հաւատալ թէ բուսականութիւնը իր տիրապետութիւնը կ'սկսի հո՞ն ուր կը դադրին մեծ ցուրտերը։ Արդ, միթէ աւելանց երկիր մը մեզ չսպա՞սեր հիւսիսային կողմը, ուրկից դուք փախչիլ կուզէք խաղաղ։

Հաթրաս կոպեսրէր խօսած միջոցին, իր դերազդեցուած միտքը կը վերակոչէր կախարդիչ պատկերները՝ այն երկիրներուն՝ որոնց գոյութիւնը խնդրոյ առարկայ է։

«Օ՜ր մ'ալ, կը կրկնէր, ժամ մ'ալ։»

Տոքթոր Բլոգոնի իր յանդուգն նկարագրով և կրակոտ երեւակայութեամբ կդդար թէ կամաց կամաց կը յուզուի. ինք տեսի պիտի տար, պիտի զիջնէր, բայց ճոնսը՝ որ աւելի խոհական և աւելի պաղարիւն էր՝ յիշեցուց անոր իր պարտքը և խմաստութիւնը։

«Երթա՞նք դէպ ի բլուրները, ըսաւ Պէլ։

—Երթա՞նք, պատասխանեց Պէլ։

Երկու նաւորդները գացին դէպ ի ձիւնէ տան բացուածքը։

«Ա՛հ, ճոնսը։ գո՞ւն, գո՞ւն, գոչեց Հաթրաս, է՛ ուրեմն, մեկնեցէք, ես պիտի մնա՛մ, ես պիտի մնա՛մ։

—Նաւապետ, ըսաւ ճոնսը, և չուզելով կեցաւ։

—Պիտի մնա՛մ, կըսեմ ձեզի. դուք գացէք, լքէք զիս միտներուն պէս, դուք գացէք... Եկուր, Տոքթոր, մենք երկուքս պիտի մնանք։»

Պատուական չունը իր տիրոջ քովիկը գնաց հաշնելով կեցաւ։ Ճոնսը Տոքթորին երեսը կը նայէր։ Այս վերջինը չէր գիտեր թէ ի՞նչ ընէ. ամենէն աղէկ ճամբան էր հանդարտեցնել Հաթրասը և անոր գազափարներուն զոհել մէկ օրը։ Տոքթորը պիտի համակերպէր, երբ զգաց որ մէկը ձեռքին զպաւ։

Ետին դարձաւ Ամերիկացին իր ծածկոցը մէկ կողմ դրած էր. գետնին վրայ կը սողար, վերջապէս ծունկերուն վրայ կեաւ կանգնեցաւ, և անզօր ձայներ լսեցուց իր հիւանդ շրթունքներէն։

(Շարա—նակելի)

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԼՈՒՐԵՐ

Երէկ Կրօնական Ժողովը իր շաբաթական նիստն ըրաւ ի Պատրիարք սրբան, ընդ առենապետութեամբ Դեր. Տ. Գրիգորիս Ս. Արքեպիսկոպոս Յովհաննիսեանի եւ ի ներկայութեան ինը անդամոց, եւ հետեւեալ տնօրէնութիւններն ըրաւ։

1.— Նկատողութեան առաւ Սսոյ Կաթողիկոսական խնդիրն, ինչպէս նաեւ թափուր վիճակաց՝ առաջնորդ կարգելու կարեւորութիւնը, եւ պէտք եղած խորհրդակցութիւններն ընելէ յետոյ, յաջորդ նստին թողուց վերջնական կարգադրութեամբ զբաղելու գործը։

2.—Մաքրիկլիի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյ քարոզիչ կարգեց՝ Տ. Մուշեղ վարդապետ Սերովբեան։ Միաբան Արմաշու դպրեվանուց։

3.—Որոշեց որ Արսէն Երքեմն վարդապետ Դէօրգեան, ըստ նախորդ որոշման կրօն։ Ժողովոյ, երթայ Արմաշու վանքն իր աղօթող հոն մնալու համար։

Ասոնցմէ զատ՝ զբաղեցաւ 10ի չափ յարաբերական խնդիրներով։

Վաղը՝ Ազգային։ Բազաքական Ժողովոյ կողմէ կարգեալ դաւառական մասնախումբը նիստի հրաւիրուած է ի Պատրիարքարան։

Երէկ Ազգ. Պատրիարքարան եկաւ ոստիկանութեան Վոսեմ. նախարարի թարգման՝ Ազատիլ Բէքիմ թապէպ էֆէնտի, և տեսակցութիւն մը ունեցաւ Աւեն. Ս. Պատրիարքին հետ։

Երէկ ժամ 9ին Յունաց Պատրիարքական Փոխանորդ Տ. Վասիլիոս, Լեմնոսի Մետրապոլիտ Տ. Աթանասիոս, Աբչիսիաքոս Տ. Դիոմիդոս, Խառն Ժողովոյ անդամներէն Յունէրլի Բալաքի բաշա, Միլիթատի Եաքոբ էֆ. և քարտ. քէհիյոսի Անտոնաքի Իքիատիս էֆ. Ազգ. Պատրիարքարան եկան նորընտիր Պատրիարքը շնորհաւորելու համար։

Ազգ. Պատրիարքարանի կրօնական և աշխարհական պաշտօնեաներն ընդունեցին Յունաց Պատրիարքարանի ներկայացուցիչները։ Դռան Փոխանորդ հայրը գիմաւորեց զանոնք և առաջնորդեց ընդունելութեան դահլիճը ուր գումարուած էր Կրօնական Ժողովը։ Հոն Ս. Պատրիարք Հայրն ընդունեց այցելուներն և կէս ժամու չափ սիրալիր տեսակցութիւն մ՚ունեցաւ անոնց հետ։

Այցելուները Պատրիարքարանէն մեկնեցան միեւնոյն յարգանքով և առաջնորդուեցան Մայր Եկեղեցի աղօթելու, ինչպէս սովորութիւն է։ Երեցիկ դպիրներ ղեկստաւորած քահանաներու հետ գիմաւորեցին զանոնք Մայր Եկեղեցիի դռնէն և «Որ զՆորին Աստուածային» ով առաջնորդեցին դէպի Տաճար որու լսահերը վառուած էին։ Յունաց Պատր. Փոխանորդի իր հետեւորդներով աղօթեց և մեկնած ատեններն Լեմնոսի մետրապոլիտը ջերմ շնորհակալութիւն յայտնեց իրենց նըկատմամբ եղած մեծարանքներուն համար։

Մասէ՝ իր անկեղծ շնորհակալութիւնը կը յայտնէ Իզմիրի Աբէ-Էլեան Մոռոլ ամսագրիին (Մ. Մամուրեանի թերթը) որ իր վերջին թիւին մէջ այնքան համակրութեամբ ողջունած էր իր վերերեւումը։

ՄԱՍԻՍ

կը հրատարակուի ամէն առաւօտ շատ կանուխ, և ցրուիչներուն կը տրուի. Պապը Ալի ճատտէսի Սապահի տպարանին տակ, Նաղարէթի էֆէնտիի Բրաամի Սալոնին մէջ։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Փոխանորդարանէ Ազգ. Պատրիարքարանէ

Բնիկ կեսարացի Յիրիշեի Մանուկ՝ Կարապետ Պատրամճեան անուն իր վարանամենի, միջահասակ, թխագէմ, սեւաչեայ, յօնքերը սեւ և իրարու կից, մեծաքիթ և թաւ ապէր ազգայիններ՝ որ չատ տարիներէ ի վեր մայրաքաղաքս կը բնակէր, մի քանի ամիսէ ի վեր անյայտ եղած է։

Կը խնդրուի արդէն ազգայիններէ, որ եթէ յիշեալ ազգայնոյն տեսան, ողջ կամ մեռեալ լինելու մասին որևէ տեղեկութիւն ունին, հաճին Պատրիարքարանիս ծանուցանել ի գիտութիւն։

2 Դեկտեմբեր 1896 (Կնիք)

Պատրիարքարան Հայոց

Դուռ մարու։

Հեռագրական Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Հիւսէյնայի կառավարիչ անուանուեցաւ, Հօրանի կառավարիչ Բէշատ պէյ, և իրեն յաջորդեց Կեսարիոյ նախորդ կառավարիչ Էօմէր Շեվզը բաշա։

Իսիրնէի նահանգին Կուսակալի օգնական անուանուեցաւ Պեռական Խորհրդոյ անդամ Թոսորաբի էֆէնտի։

Սեբաստիոյ նահանգին Կուսակալի օգնական՝ Նիւ-Եօրքի ընդհ. հիւպատոսութենէն հրաժարած Իքիատիս էֆէնտի։

Պէյրութի նահանգին Կուսակալի օգնական՝ Ըէժիի Էնկիւրիի Տեսուչ Տիմիթրիքօրէլ էֆէնտի։

Կ. Պոլսոյ մաքսատան օտար ապրանաց ճիւղին Տեսուչ կարգուեցաւ, Պէյրութի մաքսատան Տեսուչ Քեամիլ էֆէնտի. և իրեն յաջորդեց Իզմիրի մաքսատան Տեսուչ Շիւքրի էֆ.

Իսիրնէի մաքսատան Տեսուչ կարգուեցաւ, Կ. Պոլսոյ մաքսատան օտար ապրանաց ճիւղին Տեսուչ Պէհճէթ պէյ։

Միրբի զաւառակին չրջակայքը գտնուած պատմական երկու կարեւոր հնութիւններ, (մէկը Քանթօսի աւերակներէն հանուած մեծ զարեղմանաքար մը, որոյ չորս կողմը ծածկուած է արձանագրութիւններով. և միւսը Թէլոսի հին աւերակներէն գտնուած քար մը, որոյ վրայ հին Լիկիացւոց լեզուով պատմական արձանագրութիւններ կան,) առայժմ պիտի պահուին իրենց տեղը, յառաջիկային կայսերական թանգարանը բերուելու համար։

ՍՈՒԷՇԻ չրանցքէն մինչեւ Պասրայի ծոցը երկաթուղի մը շինելու մտադրութիւն կայ կըսուի։ Այս երկաթուղին՝ եթէ երբէք շինուի, Ազէքսանդրիաէն սկսելով մինչեւ Նոյ գաւառակը պիտի երկարի, որ Պասրայէն 80 մղոն հեռու է, և որոյ նաւահանգիստը յարմարութիւն ունի բաւական խոշոր նաւեր ընդունելու։ Այս երկաթուղւոյն շինութեան ծախքը հինգ միլիոն ոսկի կը հաշուի, որոյ ընտեսելիք օգուտը պիտի ըլայ ի մէջ այլոց Հնդկաստանի ճամբան վեց օր կարճցնել։

ՆԻԱՏԵԼՈՎ՝ որ կեղծմաչիը օր ըստ օրէ կը ճարակի Թարապոյ եւ Պէյրութ տերէի մէջ, հարկ եղած միջոցները ձեռք առնուած են, հիւանդութեան ընթացքը սահմանափակելու համար։

ՊԷՐՈՒԹի մէջ եւս մայրաքաղաքիս նման Իւնիօն ֆրանսէզ մը հաստատելու մտադրութիւնով, գաղթական գաղթականութիւնը մասնախումբ մը հաստատած է տեղւոյն գաղթական հիւպատոսին նախագահութեան տակ։

«ԻՄՕԺԷՆ», Անգղիական պահակ շոգենաւը, յառաջիկայ շաբթու Լեմնոս կղզին պիտի երթայ, էնտիմիօն զրահաւորէն նոր զինուոր առնելով, իր զինուորներուն հետ փոխանակելու համար։

ՆԵՂՈՍ գետը այս տարի չափէն աւելի յորդած է և Ասուան հաստատուած Նեղոսաչափը 1,67 մէթր բարձրացած է, 1873-92ի քսան տարւոյ ժամանակամիջոցին մէջ, Նեղոս երբէք այսչափ բարձրացած չէր։ Նեղոսաչափը, անցեալ շաբթու Գահիրէի մէջ 15 կանգուն 14 բրաթի բարձրացած էր, գետին այսչափ բարձրանալը Հապէշեստանի լեռները տեղացող անձրեւներուն առատութեանը կը վերագրուի։

ՏԱՄՆՐՀԻՆԴ տարիէ ի վեր, առաջին անգամ ըլլալով Նոյեմբերի մէջ (18ին) ձիւն տեղացած է Տրապիզոն։

ՄՈՅՐԱՔՍԱՂԱԲԻՍ Թան լրագրին քաշուած հեռագիր մը, կը հերքէ Անգղիական թերթերու հրատարակած այն լուրը, որպէս թէ Բիւրա աւազակներ, Անատոլուի նահանգներէն մէկուն վրայ յարձակելով, մարդասպանութիւն և աւարառութիւն գործած ըլլան, Իգտամ որ թարգմանարար կը հրատարակէ այս հեռագիրը, կը յաւելու թէ Անատոլուի մէջ Բիւրա աւազակներու հետքն իսկ չըլլալէ ի զատ, ամբողջ երկրին մէջ կատարեալ անդորրութիւն կը տիրէ։

ՃԷՊԷԼԻ Տիրիրիզի գործերը քննելու պաշտօնով հոն գտնուող մասնախումբը, տեղեկագրած է Բ. Դրան, որ Բաւմէլիի նահանգներէ ոմանց պէս, Ճէպէլի Տիւրիզի տասանորդն ալ, հունձքէն առնուելու տեղ, անոր փոխարէնը արտերու վրայ բաշխուի. սակայն Բ. Դուռը մերժած է այդ առաջարկը, նկատելով որ Բաւմէլիի մէջ գտնուի արդիւնք մը չէ ունեցած այդ դրութիւնը։

ՓԱՐԻզի Նիւեօրք Հերալտը, Նիւեօրքէ հեռագիր մը կը հրատարակէ, որով կը ծանուցուի թէ, Կայս. Կառավարութեան Վաշինկթոնի դեսպանը, ծանուցագրով մը բացարձակապէս կը հերքէ այն լուրը, որպէս թէ, Ամերիկեան դրօշը նախատուած ըլլայ Թիւրքիոյ մէջ։

ՆԵՐԲԻՆ ԴՈՐԾՈՑ Վոսմ. նախարարին նախագահութեամբ կազմուած Գորշաուս Նէ-Ռիէռնց փոռ-Բոցման յանձնաժողովին երկու անդամ ևս կարգուեցաւ։

ԵՍՆԵԱԻ, Էրկիրիի, Ավիոնեի և Լէսբոսի պահեստի զօրքերը, որ անցեալները զէնքի տակ կանչուած էին, Կայսերական իրատէով մը արձակուած են։

ՌՈՒՍԻՈՅ ԴԵՍՊԱՆ Պ. Նելիտոֆ՝ որ Բեզրպուրգէն Վիէննա հասած է, անցեալ կիրակի երկար տեսակցութիւն մը ունեցեր է Աւստրիոյ Արտաքին գործոց նախարար Կոլուխովսքի կոմսին հետ, և երկուշաբթի օրն ալ Ֆրանց Եօզէֆ Կայսեր պիտի ներկայանայ եղեր։ Նորին վսեմութիւնը այս օր մայրաքաղաքս կ՚ապասուի։

ՎԵՐՋՆԱԿԱՆ պայմանագրութիւններ փոխանակուեցան Առևտրական նախարարութեան և Նիազի պէյի միջև. ի մասին Սեբաստիա հաստատուելիք մանարանի մը արտօնութեան։

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ իրատէ մը կը հրամայէ առանց մաքսի անցնել Եւրոպայէն բերուած ջրազացի մեքենաները, զոր բերել տուած է Ռոտոսլիի Վարչական Ժողովոյ անդամ Ղազար աղա, Դուրեանը անուն տեղը չաղացք մը շինելու համար։

ԻԲՐԵՒ ՈՃՐԱԳՈՐԾ ամրաստանուած Սեբաստիացի Սուտիքեան Յովհաննէսի և Դաւիթի համար դատաստան տեղի ունենալու որոշում տրուած ըլլալով, եղեռնագործ ատեանը կը հրաւիրէ գինուորական զօրութիւնը, որ յիշեալները գտնելուն պէս ձերբակալելով դատարան տանին։

ԴԱՐԱՄՈՒՍԱԼԻ չուեաբի գործարանին արտադրութիւններէն, ինչպէս նաեւ սոյն գործարանին պիտոյից համար Եւրոպայէն բերել արուելիք նախնական նիւթերէն, տասնը հինգ տարի ազատ է անուանով տուրք չը պիտի առնուի։

ԹՂԹԱՏԱՐԱԿԱՆ վարչութեան եօթը ոսկիի մրցանակը շահած է Առևտրական Նախարարութեան պաշտօնեաներէն Շիւքրի էֆէնտի, որուն զրած փուլի նոր նմոյշը նախընտրուած է ուրիշներէն։

ԱԼԱՇԷՀԻՐ - ԴԱՐԱՀԻՍԱՐԻ երկաթուղւոյն երկաթէ ճոպերը չարուիլ սկսած են. և քանի մը օրուան մէջ տասը քիլոմէթր ճամբայ պատրաստուած է։

ԲԱՐԵՆՈԲՈԳՈՒՄՆԵՐՈՒ օրէնքին համեմատ, Նահանգներու, քաղաքային. դատական և զինուորական վարչութիւններուն պարտականութիւնները սահմանող օրինագիծը, Արշիպեղագոսի կղզեաց Կուսակալին եւս հաղորդուելով Ն. Վսեմութիւն անմիջապէս իր նախագահութեան ներքեւ մասնաժողով մը գումարեց ու օրէնքին գործադրութեանն սկսաւ։

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ Պարտուց Վարչութեան ժողովոյ նորընտիր նախագահ Պ. Պէյժէ, այսօր մայրաքաղաքս կ՚ապասուի։

ՄԻՏԻԼԻՆի կղզւոյն, Ըէժիի սնտուկէն, 400 ոսկւոյ գումարի մը տեղի ունեցած է։

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ սնտուկը աւանդ գըրուած քսան հազար ղրշ. արժողութեամբ թանկագին քարի մը տեղ, անարժէք կեղծ քար մը դրուած ըլլալը տեսնուելով, անցեալները սնտուկին աւանդներուն վրայ քննութիւն մը բացուած, և զարմանքով տեսնուած էր որ անոնցմէ մէկ քանիին ծրարները արձանագրութեանց համեմատ, փոխանակ թանկագին բարեր պարունակելու, անարժէք կեղծ քարեր և կամ ուլունքներ կը պարունակեն, և այս պատճառով, սնտուկին գնահատող պաշտօնեան, ոսկերիչ Խաչատուրեան Միհրանը դատարանի կանչուած, և պատժական դատարանին առջեւ քննութեան ձեռնարկուած էր. որպ զատաւորութեան ժամանակ յիշեալ սնտուկի փատաթուղթերուն խնդրանօք, Ապահովութեան սնտուկին նախկին տնօրէն Սիւպիդոսակ Սիրէյման պէյն եւս դատարան հրաւիրել հարկ տեսնուած է։

ԲԱՐԵՐԴԻ պահեստի զօրաց հրամանատարի փոխանորդ Միրլիվա Սալիհ Զէքի փաշա և Կարնոյ Առևտրական դատարանին նախագահ Սապրի էֆ. մեռեր են։

ԲԻՇԿԱՆԱՆ վարժարանին քննութիւններուն սկսուած է երկու օրէ ի վեր։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ սոտիկանաց ժողովոյ նախագահի փոխանորդ կարգուեցաւ, քաղաքապետութեան նախորդ կենդրոնական բժիշկ Նաճի էֆ.։

ՕՍՄ. ՊԱՆԲՈՅԻՆ Զմիւռնիոյ հիւղին տնօրէն Ժան Սաւճեան էֆ. մայրաքաղաքս ժամանեց։

ԿԱՄՈՒՐՋՔ այսօրուընէ սկսեալ գիշերուան ժամը վեցին պիտի բացուի առևտրական նաւերուն մուտքին համար։

ՔՍՏՄՈՆԵԼի ՈՃԻՐ ՄԸ. — Շաբաթ գիշեր ժամը վեցին առեւնները, սոսկալի ոճիր մը տեղի ունեցաւ Սուլթան Մահմուտի դամբարանին մօտերը։ Իրաւաբանական վարժարանին գիմացը հետեւեալ պարագաներու մէջ։

Հանրածանօթ Բրաթհանէէի Արիֆ էֆէնտի, նոյն գիշեր ժամը վեցին Տիվան եօլիի քրաթհանէէն մեկնելով իր տունը կերթար, որ քրաթհանէէն չատ հեռի չէ, հազիւ տասը քայլ մնացած էր տունը. և ահա երկու անծանօթ չարագործներ յարձակելով զժբաղդ մարդուն վրայ, կայծակի արագութեամբ անընկճատ դանակի հարուածներ կիջեցնեն, գլուխէն, կողերէն, և ուրիշ տեղերէն ծակ ծակ ընելով ամբողջ մարմինը։

Դժբաղդ զոհը միջոց չունենար ինքինքիրը պաշտպանելու և վերքերուն ազդեցութենէն ընկճուելով կը փռուի անկենդան, ոճրագործներուն փախուստն ու զոհին ճիչերը վերջապէս կը լսուին Արիֆ էֆէնտիին տունէն, ու հանդուցեալին վեռան Սիւլէյման Սբբրի էֆ. անմիջապէս վազողը կը ցատքէ, ու օգնութեան հասնող ուրիշ անձերու հետ, աներոջը դիակը տուն կը տանի։

Ոստիկանութիւնը կայծակի արագութեամբ կը հասնի ոճրին կեդրոնը, ու հարցաքննիչ դատաւորին ընկերակցութեամբ պէտք եղած քննութիւնները կատարելով, կը բանտարկեն քանի մը անձեր, որոնց պատասխանները իրարու հակասական էին, նոյնպէս հարկ կը տեսնան բանտարկել հանդուցեալին վեռան Սիւլէյման Սբբրի էֆէնտին, որոյ տուած պատասխանները գոհացուցիչ չը թուեցաւ դատաւորին։

Ոճրագործները, զոհին քով ձգած էին դանակն ու պատեանը, նոյնպէս Պապը-Ալիի պղտոտային վրայ պալթօ մը գտնուեցաւ քիչ մը վիրջը, որ ոճրագործին ըլլալ կարծուելով խուզարկութիւնները դէպի հոն ուղղուեցան։

Նոր մէթոտով բուժում

ԾՆՆԴԱԿԱՆ ԴԱՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ

ՏՕԲԹ. ԵՕՐԿԻՕՍ ԱՆՏՕՆԻԱՏԻՍ

Վիէննայէ Վիէննայի Համալսարանէն

Բրօֆ. Նիւման (Neuman) Բարօզի (Kaposi) ու Տիմէլի (dittel) հետ աշխատակցելով ազգաս յանձնաբարականներ ըստացած է.

ՀԻՄՆԱՊԷՍ ԿԸ ԲՈՒԺԷ ՄՈՐԹԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՆ ՈՒ ԳԱՂԴԻԱԿԱՆ ԱԽՏԸ.

Տօքթ. Անտօնիատիս առանց հիւանդին ցաւ ըլլացնելու առանց պահեցողութեան ու ներքին դեղերու. իրեն յատուկ պարզ եղանակով մը կը բուժէ գաղդիական ախտն ու մորթի հիւանդութիւնը։

Աւէն օր կէս օրէն առաջ ժամը 8էն (Ը. Ե.) մինչեւ 10 և կէսօրէն վերջ ժամը 2—5 հիւանդները կընդունի իր զարմանատունը Բերա անգղիական դեսպանատան մօտերը Սարգիս փողոց թիւ 20։

6—150

Գ. Տ. ԹԷՐԶԵԱՆՑ

Յանմնառու Կալուածական գործոց

Գնում, վաճառում, վարձել եւ հոգաբարձութիւն կալուածական գործոց։

Գործողութիւնը փոխանցման կալուածոց, ժառանգական փոխանցում, վճարում կալուածական տուրց, կանոնաւորում կալուածագրոց, վերածումն միւլքի վագֆ կալուածոց եւ ամէն այս տեսակ գործողութիւնք։

Գրասենեակ յանմնառութեան ամէն տեսակ աշխատութեանց ճարտարապետական շինուածոց։

Գալատիա Աէրանիկ խան թիւ 26։ 611 21—28

Վակխտան

ՂԱԼԱԹԻԱ, Դեկտ. 3 15 1896

Անուանին. եւ Վճարեալ		Թուականը	Անուանը Արժեմեծաց		Ընթացիկ Գիներ
		1881	Թնս. Սէրիա	1 %	———
			» » B		———
			» » C		———
			» » D գոցուած		22 11
			» » D բացուած		22 11
			միջօրէ		———
		1870	Բումելի. գոցուած		101 75
			Բումելի. բացուած		101 75
			միջօրէ		101 75
Ֆր. 500					
Անկ.	Վճար.				
20	10	1890	Օսմանլի 4 %		73 20
22	11	1869	Բրէտի ժէն. Օթ.		7 02
10	5	1872	Սաս. Օթ. տր Շ. է Վ.		3 04
140	140	1878	Լաւրիոնի		———
500	300	1889	Անատոլի (Բժ.	3 %	—— .
500	500		Երկանուղիր (Պրթ.		—— —
20	8	1882	Թրամուէյ (Բժ.	3 %	7 27
500	500		(Պրթ.		495 —
500	200	1883	Օսմ. Ռէժի		———
1.40	1.40	1892	Օսմ. Միկարէյ 6 %		1 40
11	5½	1893	Օսմ. Ապաշգրն. Ընկ.		4 02
500	500	1882	Զրի Ընկ. Տէրբոս		346 —
Քարտիներու բամնեմեղոց զին					457 —

ԱԹԻԱՆՑ (Բրիմ) ԻՒ ՎՐԱՑ	Ս. Ո.	Ղրշ.
3 օրուան հաւաք 1000 հատ	4	15
1 ամսուան հատաք	—	—
1 օրուան հատաք	1	62 ½
Թրքաց	—	—
Կանիկի (Հէվալէսիպ)	—	—
ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱԳՐՈՅ		
Լոնտոն 3 ամիս Ղրշ.	109	25 —
Փարիզ » Ֆր.	22	92 ½
Վիէննա 8 օրուան Ֆիորր.	10	87 ½
Պերլին չէք Մարք.	18	57 ½
ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՅ		
Անգլ. ոսկի Ս. Ո. 100 ղրշ.էն	119	00
20 Ֆրանքնոց	87	24
20 Մարքնոց (Գերմանական ոսկի)	108	00
Բրիմից	51	10
Բուպլ Սղնապրամ	8	55
Մէնիպալէ	108	10
Մանր արծաթ	——	—
Մէնիպալիր	——	—
Ադրա Դրամիոյ Պակատաղ. Տէրոս.	——	—

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՔ

ՓԱՐԻԶ 15 Դեկտեմբեր		
Բոնսոլիտ Օսմ. B Կնիկ. Ֆր.	—	—
» » C » »	——	—
D (Բացուած »	—	—
D (Գոցուած »	20	50
Բումելիի Երկանուղի »	101	—
Բրիորիդ »	126	—
Մարսալիի Պարտանուղիր »	163	—
Դամանիլ »	342	—
Ռէժիի Բամնեմուղի »	318	—
Պանք Օսման (անուանկն.) »	531	—
Դանի Ֆրանսական 3 % »	103	05
» » 4½ % »	105	65
» Իտալական »	—	—
Բրէտի Լիոնէ »	767	—
Բրէտի Ֆոնսիէ »	——	—
Բոնդուաս տ'Էսբոնդ »	——	—
Սուէզի Բամնեմուղի »	——	—
Եգիպտական Միացեալ »	553	—
Զէք Լոնտոնի վրայ »	25	215
ՎԻԵՆՆԱ. 15 Դեկտեմբեր		
Բումելիի Երկանուղ Ֆիորին	49	00
Օսմ. Ռէժի »	152	50
Ֆոխանկ. Լոնտոնի վրայ ի տես	119	95
» Փարիզի »	——	—
ԼՈՆՏՈՆ 15 Դեկտեմբեր		
Բոնսոլիտ Օսմանեան A Ա. Ո.	65	—
» » B »	32	—
» » C »	—	—
D (Բացուած »	20	31
D (Գոցուած »	20	31
Օսմ. Փոխ. 1891ի 4 % (Երշխաւրեալ.	——	—
» » 1894 3½ % (Եգպ. Հրկ.-ով	——	—
Պանք Օսման (վճարեալ) »	11	18
Այսրնի Երկանուղի »	12	—
Միացեալ Եգիպտական »	101	37
Առանձնաշնորհեալ » »	——	—
Անգլ. Բոնսոլիտ »	111	62
Պուլկար. Փոխառ. »	94	87
» » Նոր 6 % »	—	—
Դանի Հելլենական 5% 1881 »	28	50
» » 5% 1884 »	28	54
Փոխանկ. Փարիզի վրայ 3 ամիս	25	400
ՊԵՐԼԻՆ 15 Դեկտեմբեր		
Օսմ. Փոխառութիւն 1888ի Մարք	—	—
Բումելիի Երկանուղի »	103	10
Անատոլուի Երկնք. ¼ Գրնգ. »	84	—
Փոխանկ. Լոնտոնի վրայ 3 ամիս	103	195
» Փարիզի » 3 ամիս	——	—
Մ Չեկոսլովակիոյ Եռկանուղի	——	—

ՍԴՈՒԴԻ ՄՕՌԻՒ ՀԵԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 15 Դեկտ. 1896

Պարոնայք Ազգ և Գուռ,

Յարմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Ազգին կշռարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանաւանդ խուլային և անարիւնութեան հիւանդութեանց քանի մը դեպքերու մէջ։

Իմ կարծիքս է թէ այս հաճոյ և յարմար պատրաստութիւնը միշտ նպաստաւոր համարուելու է մարդու ձկան իւղէն և կիրանձնարարեմ զայն։

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՏԷՍ

Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակի

ԿՈՒՐԾԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆ

ՍԻՐՈ Տ'ԻՊՈՖՈՍՖԻԹ ՏԷ ՇՕ

ԿՈՒՄՕ ԵՒ ԸՆԿԵՐ. դեղագործ

SIROP D'HYPOPHOSPHITE DE CHAUX

DE GRIMAULT & Cie

Բոլոր բժշկաց կողմէ յանձնարարուած է և կատարելապէս կը բուժէ ցնցուղի և թոքի հիւանդութիւնները. նոյնպէս հարբուխները, ցնցղատապերը ևն. թոքախտաւորներու թոքերուն այտուցները կ'սպիացնէ և կը վանէ յարատեւ հազերն, որք հիւանդներուն յուսահատութիւն կը պատճառեն։ Իր ազդեցութեամբ գիշերային քրտինքները կը դադրին, ախորժակը կ'աւելնայ և հիւանդը շուտով կ'առողջանայ։

ՓԱՐԻԶ, 8, վիվիէն փողոց
եւ բոլոր դեղարանաց մէջ

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԵՒ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Լիվրբո-լէ, Պորդոյէ, Մէրլէրլանէ և Սէ- Մովէ Ռէլէ- Բանոզ

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոս
Բամսէս	3000	Թիպս	2500
Անպիս	3000	Նէրթիս	2400
Թէյպըր	3000	Օսայրիս	2250
Քեանորուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Մէֆինքս	2000
Օսմանլի	3000	Կասբրնի	1500
Մարիոնիս	2500	Կիւլէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ
Ռէթթոլ խան
ՃՃԷՑՄՍ ՄՍՈ և ԸՆԿ.
568 31, ՃԷյմս Սարիդ Լիվրբուլ

Ապահովագր. ընկերութիւն

ԹՐԻԷՍԴԷ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՀԻՄՆՈՒԱԾ 1831ԻՆ
ՀՐԴԵՀ, ԿԵԱՆՔ, ՓՈԽԱՐԿՈՒԹԻՒՆ
Ընդհ. գործակալ, ԱԼԳԻԷՐ ՄԻՆԶՐՈՒՆԻ
Գալատիա, Քառանտոս խան Թիւ 2
548 52—150

COMP RUSSE

ED NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԵՒ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Բշ. 2/14 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։
Գշ. 3/15 Ալեքսանդրիոյ ուղղակի սուրհանդակը ժամ 2ին յետ միջօրէի, Պիրէոնի ճամբով
Դշ. 4/16 Սուրհանդակ դէպի Փոքր-Ասիոյ նաւահանգիստները մինչեւ Պաֆում, առաւօտեան ժամը 11ին։
Դշ. 4/16 Սեվաստարոլի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։
Եշ. 5/17 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամը 2ին յետ միջօրէի։
Ուր 6/18 Ադեքսանդրիոյ Սուրհանդակ, հանդիպելով Սուրիոյ նաւահանգիստները երկու շաբաթը անգամ մը ժամը 4ին։

ԱԶԳ.—Դեկտեմբեր 3 15, երեքշաբթի օրը Գ. Գոլսէն դէպի Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող ուղեւորը Զմիւռնիոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա եւ Քոր-Սայիտ գալով շրջենային։ 53?

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄԲՈՒՐԳ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԳԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆռանք 8,000,000
Պահեստի դրամ	10,028,000
Ֆարեկան հատոյթ	23,250,000

Ընկերութիւնս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրէն մթերանոցներ և բանկերներ և տարա մէջ գտնուած վառելիքներ և ֆաբրիքներ խիստ չափաւոր սակագնօք

572 Լիսպոն Ներկայացուցիչ Կ. Փոլա

ԳԱՌԵԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ. Պոլիս, Պահչէ—Գափու, Անանիասիս խան. 12, 13, 14

ԱՅԷՐԻ

ՍԱՐՍԱՊԱՐԻԼԼԱ

Արիւնն ռէձագոյն մաքրիչ զօրացուցիչ է— ոյժերու— կորդորիչ

Աւելի տեսակ այտուցքներ կանհետացնէ. մարթի վերքերը կը բուժէ, սպասած ոյժը կը վերանորոգէ և հիւանդութեան բոլոր տարրերը կը վանէ։ Անոնք որ անմարսողութեան, ընդհանուր տկարութեան կամ ապականեալ արիւնէ առաջ եկած է տկարութիւն ունին, Այէրի Սարսապարիլլան գործածելու են։ Տկարին ուժ կուտայ և ընդհանուր մարմինը կը զօրացնէ։ Կերակուրները սննդարար, քունը կաղդուրիչ և կեանքը ախորժելի կ'ընէ։

ԱՅԷՐԻ ՍԱՐՍԱՊԱՐԻԼԼԱՆ

Ռէձագոյն վարչապարդ-Ընկանց արքանացած է աշխարհի մեծ ցուցահանդէսներուն մէջ։

AYER'S SARSAPARILLA

COLUMBIAN EXPOSITION AYER'S SARSAPARILLA

Կը գտնուի դեղագործներու և դեղավաճառաց քով։ Ընդհանուր մթերանոց Տր. Այէրի դեղերուն՝ Պ. Իսմ. Բարուանոյի անգլիական վաճառատունը, 95 և 97, Եիւքսեք Գալատըմ, Վոյվոտայի պահակաց նոցին մօտ։ 607

ԳԼԽԱՑԱՒԵՐ

ԳՈՒԱՐԱՆԱ

GUARANA

ԿՈՒՄՕ ԵՒ ԸՆԿ.

ԴԵՂԱՊԱՐՏ Ի ՓԱՐԻԶ

Այս բուսային ու բնական փոչին մէկ ծարիկը քիչ մը չաքարոտ ջուրի մէջ հալեցնելով, կը բաւէ ինչելու համար գլխացաւերը, կամ ամենէն բուռն ջղացաւերը, առանց վնասակար ազդեցութեան ստամոքսին վրայ։

Կեդրոն. Ի Փարիզ, Վիվիէն փողոց, թիւ 8 և դեղարանները Ա.

Տօր. Յ. Տիրիմեան

Իւր բնակութիւնը հաստատած է Գում-Գարու Պատրիարքարան փողոց (Մօլլա Թաշը) թիւ 15 տունը, ուր կընդունի ամեն օր իրեն դիմող հիւանդները։

Իւր ստացած երկարամեայ փորձառութեամբն եւ գիտական վերջին մեթոտներով պիտի դարմանէ երկու սեռի ներքին ամեն տեսակ հիւանդութիւնները ինչպէս նաեւ տղայոց տկարութիւնները։

Զրի դարման, ամեն հինգշաբթի կէս օրէ վերջ մի ընակարանը։ 587 34—40

ՏԱՐ ԻՒՍ ՍԷՆԱԱԻ ՕՍՄԱՆԻԷ

Բէրէ-Ռէ վ Տ-ուրմ- Ֆապրէթոս վ Գէ-ղէնէօս- Աբբ Գոբ- օրոն խէլէ-ի ճէվբրէտ

Մարբուճճբլարտա Գիւչիւք Ապուտ Էֆէնտի խանընտա Նօ. 1։ | Ալեաղմա գաբուսընտա Բէրէատէճ-լէրտէ Նօ. 13

Խանէ ինչաբը իչին լազըմ օլանաց հէր նէվ բէրէսնէ վէ տօղրամա վէ սարիբ եանի կալացտան վէ եախօտ ֆապրիզա մարինտէն կէչմէ տէօշէմէլիքլէր վէ բէնտէլէնմիշ լամպալը չիյտէնէ զարլամալար. հէր նէվ բարա վէ զօլնուզ սիրմէլէր վէ զարու բէրվազլարը, վէ էպնիէէնն իչ վէ տիշ Ֆարաքինա լազըմ օլան սիրմէլէր վէ օյմալար, տանմէլարար, տօղրամալար վէ զայրիմիմ. մէգրիւբ ֆապրիզատա պուրխար մարինալարը իլէ մանմազամ վէ նէվուսուլ տէստեահլարտա իմալ օլունուպ, նէֆասէթ վէ զէրաֆէթը ֆէվզ էլատէսի իլէ պէրաբեր, բէգասէթ գապալ էֆմէզ տէրէճէտ էնմէն ֆիեանլա ֆիրուխի օլունմագտա տըր, միւֆրէտտեր պուխատա կէօսթէրիլէն բէրէսնէ վէ տօրրա մալարը իշլէնմիշլէրի սարիբ մանալտէ ֆիրուխի օլունան խամ բէրէսնէ, ֆիեանընտան տահա էնվէն սուրէթտէ սանրմազտա տըր-

Մէգրիւբ ֆապրիզատա զանէթ ճէսիմ պիր բէրէսնէ տէրօզիսօսու տախի պուրնտուղունտան, էվ եարտրմազ արզու իտէնլէրին պէհէմմէհալ պիր տէֆա մէգրիւբ ֆապրիզաեր զիեարէթ էթմէլէրի բէնտիլէրին եիւզտէեիւզ նիսպէթինտէ ֆահտ լերի օլամաղը պէտէհի տիր.

Մէգրիւբ ֆապրիզա կէօսթէրիլէն բրան վէ նիմանէ իւզրէ էվ ինչասընը տախի թէահիւտ էտիպ, մալ սահլանէ ասլա զիեան կէօսթէրմէզ։

Պունարտան մատէ հէր նէվ էլպիսէ վէ ճահթա վէ պօեա ֆիրչալարը իլէ չամաշիր մանտալարը տախի իմալ վէէֆիրուխթ օլունուր։ 514 26—52

ԷՔՍԷՕՌ ՎԷՌՊԱՆՏ

ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ՄԵՔԵՆԱՑԻՑ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆՆԵՐՈՒ ԱՐՏԱԴՐՄԱՆ ՀԱՄԱՐ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ՇՐՋԱՆԱԿ

Յուցադրութիւն մեքենաներու եւ գերմանական ճարտարագործութեան այլ նիւթերուն Գալատիա, Բէր Էմպէ Բազար եւ Մէնիրէվէ փողոց, Թիմարէթ խան [Նարկին կեդրոնատեղի Ռլժիի]

Մեծ մեքենաներ զանազան մարմնաներու, որք են՝ շոգեշարժ մեքենայք, կազով ու բարիւղով շարժող մեքենայք, որոց մին շարժման կը դրուի եթէ յանախորդն ուզէ։ Պարզ բարիւղի լամբաքը մէկ ժամուան մէջ 0.4 բիլոկրամ կը սպառէ, այսինքն ժամը 15էն 20 փարայ։ Կը գտնուին նաեւ ճախարակներ, ծակող մեքենաներ, ըրան բացող մեքենաներ, երկաթահեղեղ եւ Ռանծրաբարտէ Սիմենդահատներ, Սիմենդա օրծուածներ, զարնուածներ, կոպարարուածներ, ատաղձագործուածներ մեքենաներ, ջրմուղներ, հերկագործական մեքենաներ, շաղախ, գերմանական երկաթէ գլանակներ, ասֆալտ, խայծդանատոր քարդոն, հոմանոցի անոթ, կազի լամբարներ, ճեմիշի զմաթ, պիսիրլէդ, կարի մեքենայ, եւն. եւն.

Մասնաճիւղ

ԱԹԷՆՔ, Սոփոնլէս փողոց, 11 [նախկին Գորատ Ամէնի]

Կեդրոններ

ԻԶԱՆ՝ Կ. Թոփխանէ Խաղ, ՊԻՐԼԻՆ, Բրիւսոն փող.

Գործակալութիւն

ՍԵԼԱՆ՝ Կ. ԻԶՄԻՐ	ՄԵՐՍԻՆ ՀԱԼԷՊ	ՊԷՐՈՒԹ ԴԱՄԱՍԿՈՍ	ՔԱՖԿԱ ԵԱՖԱ

Քորֆու, Զանդա, Բաղդաս, Քարամանա, Նիրա, Վոլո, Ալեքսանտրիա, Գահիրէ։ 567

ԷՄՈՒԼՍԻՈՆ ՍԿՕԹԻ

(ԾԳՈՒԴԻ ՕՇԱՐԱՆ)

ՄԱՐԴՈՒ ԶԳԱՆ ՊԱՌՈՑ ԻՆՉ.

Իրապէս ոչ լաւ և ապրող

Պարբերաբար մեռած ՑԳՈՒԴԻ և ՊՈՑԻՆԻ։
ի Նիւ-Եորք։

Կրնայ լաւի ակնարկեմ և
Մարդու մեռած համար իւրի բոլոր յատկութիւններն դառ։
Իրականութիւնս յատկութիւններն ալ ունի
Կը բուժէ թոքախտը
Կը բուժէ անարիւնութիւնը
Կը բուժէ խոշտանգ
Կը բուժէ հազը, սրտատրմանը
Կը բուժէ ընդհանուր ակարութիւնը
Կը բուժէ մանկանց ճուճուճութիւնը
Իրականէն ընդունուած է, ախորժ հաց ու հաճելի դեղ
բանալու եւ ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։
Կը գնուի գրեթէ ամենայն դեղագործաց և գեղագործաց քով!

Գործակատարը ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՐՀԱՒԼ

ՆՈՐՈՒՂԵՑՈՑՑ

ՄԷՍԱԺԷՐԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Ուղղակի եւ Սեւեակ ընդմէջ Լոնտոնի եւ Սեւ ծովու նաւահանգիստներուն (երթուղարձին հանդիպելով ի Հալը)։

Լոնտոնէ մեկնում ամեն կիրակի. Մարսիլիա մեկնում ամեն շաբաթ օր, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ աբաթ, սկսեալ ապրիլ 18էն, դէպ ի Պիրէոն, Իզմիր, Տարտանէլ, Կ. Պոլիս, միւս շաբաթուն, ապրիլ 25էն սկսեալ, դէպ ի Քանարօլօ, (փոփոխակի արմատա) Շիրա, Մէլանիկ, Քավա, (փոփոխակի Տէտէ-Ագաճ), Տարտանէլ, Կ. Պոլիս։

Կ. Պոլսէ մեկնում դէպի Մարսիլիա, Հալ, Լոնտոն, ամեն հինգշաբթի, իրիկուան ժամ 4ին, մէկ աբաթ, Տարտանէլէն, Տէտէ-ագաճէն (փոփոխակի Քավա) Սելանիկէն, Շիրէն, Քալամատէն փոփոխակի Քանարօլօ) ապրիլ 24էն սկսեալ եւ միւս շաբաթուն Տարտանէլէն, Իզմիրէն, Պիրէոնէն, ապրիլ 30էն սկսեալ։

Բաց ատոր, ամեն տասնրհինգ օրը, ուրբաթ իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 23էն սկսեալ Սուրիոյ գծին շոգենաւը Կ. Պոլիս գալով անմիջապէս պիտի մեկնի դէպ ի Մարսիլիա միայն Իզմիր ու Պիրէոն հանդիպելով։

ՍՈՒՐԻՈՅ ԳԻԾ

Ապրիլ 30էն սկսեալ, հինգշաբթի ամեն տասնրհինգ օրը Կ. Պոլսէ մեկնում դէպ Իզմիր, Հէյդոս մոտիսանի Սամոս) Պէյրութ (ուր պիտի հանդիպի Եաֆա, Բոռ-Սայիտ, Ալեքսանդրիա, Մարսիլիա գացող սուրհանդակին) Լարնաբա, Սուրիական եզերք, նոյնն Պէյրութ, Բոռ-Սայիտ, Ալեքսանտրիա, Մարսիլիա։

ՕՏԷՍԱ-ՆՈՎՈՐՍԻՍԿԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ կիսամեայ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում կիրակի իրիկուան ժամ 4ին, ապրիլ 19էն սկսեալ։

ԱՆԱՏՕԼԻ-ՊԱԹՈՒՄԻ ԳԻԾ

Ուղղակի երթեւեկ տասնրհինգօրեայ՝ Լոնտոնէն, Հավրէն, Մարսիլիէն եկած սուրհանդակներով։ Կ. Պոլսէ մեկնում երկուշաբթի իրիկուան ժամը 4ին, դէպ ի Սամսուն, Կիւասուն, Տրապիզոն եւ Պաթում ապրիլ 27էն սկսեալ։ 19?

ՔՈՒՆԱՐԴ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՃԵՒ

Ոչ- ոթը Երկ- ոնէամ կը քանի Լիվրբո-լէ և Աբէ-ելէց գէբ-

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոս
Ումպրիա	7718	Պոմնիա	4531
Էդրուրիա	7718	Սամարիա	3574
Սէրվիա	7391	Մարաթոն	2403
Ուրանիա	7268	Ադրաս	2393
Բաւոնիա	5587	Սարակոսա	2166
Սէֆիրոնիա	5517	Թարիֆա	2246
Դալիա	4809	Բալմիրա	2144
Սիթիա	4557	Թրինիատա	1899
Նէլբրո	2143	Մորոգոս	1855
Գլասար	1878	Քամբանիա	12950
Շերպուրկ	1614	Լուքանիա	12950
Թոզալունիա	4845		

Դիմել առ ԹՈՄԱՍ Ջ. ՃՈԼԻ գործակատար
Thomas C. Joly
Ալիքսիատիս խան, թիւ 401
Գալաթիա 571

Արտօնատէր Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

ԷՍԿԻ—ՇԷՀԷՐ ԳՕՆԵԱ ԳԻԾ

ԵՐԹ				ԴԱՐՁ			
ԿԱՅԱՐԱՆ		Կառք. Թ. 222 Խառն Առտու		ԿԱՅԱՐԱՆ		Կառք. Թ. 22. Խառ Իրկ ն	
		Ժ.	Վ.			Ժ.	Վ.
Էսկի-Շէհրէ	մեկն.	11	30	Գոնեա	մեկն.	12	—
Կէօքճէ քիւրք	»	12	8	Բունար-Պաշը	»	12	51
Սապանճը բընար	»	12	55	Մէյտան	»	1	56
Ալաեոնտ	»	1	47	Սէրայ-Ինի	»	2	35
Զը քուրլէր	»	2	23	Գատրն-Խանը	»	3	25
Տէօնէր	»	3	29	Հիկրն	»	4	24
Իսկանիյէ	»	3	53	Զաֆուշճը քէօյ	»	5	—
Համամ	»	4	16	Ադարի քէօյ	»	5	46
Ղաղը կէօլ համամը	»	4	26	Ադ չէհր	»	6	28
Աֆիոն Գարա Հիսար	»	5	15	Եաբեան	»	6	54
Պէօյիւք Զօպանլար	»	5	47	Իսհապլու	»	7	26
Զայ	»	6	22	[illegible]	»	8	12
Իսհապլու	»	7	2	Պէօյիւք Զօպանլար	»	8	54
Եաբեան	»	7	40	Աֆիոն Գարա Հիսար	»	9	49
Ադ չէհր	»	8	21	Ղաղը կէօլ համամը	»	10	15
Ադարի քէօյ	»	8	59	Համամ	»	10	25
Զաֆուշճը քէօյ	»	9	51	Իսկանիյէ	»	10	50
Հիկրն	»	10	3	Տէօնէր	»	11	32
Գատրն-Խանը	»	11	25	Զը քուրլէր	»	12	18
Սէրայ-Ինի	»	12	19	Ալաեոնտ	»	1	5
Մէյտան	»	12	55	Սապանճը բընարը	»	2	1
Բունար-Պաշը	»	2	4	Կէօքճէ քիւրք	»	2	38
Գոնեա	ժմն.	2	50	Էսկի-Շէհրէ	ժմն.	3	15
		իրկն.				իրկն.	